

Επιστημονική Ένωση «Νέα
Παιδεία»

1ο Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο Schoolscape: Μηνύματα στο σχολικό τοπίο

«Και τα σχολεία έχουν μιλά...»

Μη θεσμοθετημένα μηνύματα και μαθητικές φωνές στο σχολικό τοπίο

09–10 Απριλίου 2027 | Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Πρόσκληση συμμετοχής

Η Επιστημονική Ένωση «Νέα Παιδεία», το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ., το Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Καινοτομίας του Ιονίου Πανεπιστημίου και το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διαπολιτισμική Επικοινωνία» Α.Π.Θ. διοργανώνουν το **1ο Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο Schoolscape: Μηνύματα στο σχολικό τοπίο**, στις **09–10 Απριλίου 2027**, στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Οι δύο διαγωνισμοί του Σχολικού Γλωσσικού Τοπίου, που πραγματοποιήθηκαν κατά τις σχολικές χρονιές 2024–2025 και 2025–2026, Schoolscape, Schoolscape_2, ανέδειξαν τον ουσιαστικό διάλογο ανάμεσα στον σχολικό χώρο και τη μαθητική κοινότητα. Το 1ο Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο έρχεται να διευρύνει αυτόν τον διάλογο, προσκαλώντας μαθητές και μαθήτριες από σχολεία της Ελλάδας, της Κύπρου και της Ομογένειας να αναδείξουν τη δική τους φωνή μέσα στο σχολείο, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τα μη θεσμοθετημένα (γλωσσικά και άλλα σημειωτικά) μηνύματα του σχολικού τοπίου, δηλαδή από παρεμβάσεις που εμφανίζονται στον σχολικό χώρο χωρίς να έχουν λάβει επίσημη έγκριση.

Το σχολείο είναι γεμάτο μηνύματα: αφίσες, ανακοινώσεις, πινακίδες, graffiti, συνθήματα, σημειώματα και άλλες παρεμβάσεις στον σχολικό χώρο. Τα μηνύματα αυτά δεν αποτελούν απλώς στοιχεία του σχολικού περιβάλλοντος· μας δίνουν πληροφορίες για το ποιος/ποια μιλά, σε ποιον/ποια απευθύνεται και τι επιδιώκει να εκφράσει, ενώ οι γλωσσικές και οπτικές επιλογές τους μπορούν να συνδέονται με ταυτότητες, σχέσεις και στάσεις, αλλά και με ζητήματα συμπερίληψης ή αποκλεισμού.

Στο 1ο Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο Schoolscape, το ενδιαφέρον στρέφεται ειδικότερα στα μη θεσμοθετημένα (γλωσσικά και άλλα σημειωτικά) μηνύματα που δημιουργούνται από τη μαθητική κοινότητα και αφήνουν, με διαφορετικούς τρόπους, το αποτύπωμά της στον σχολικό χώρο. Στόχος του Συνεδρίου είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες να έρθουν σε επαφή με τη

σύγχρονη κοινωνική έρευνα, αναλαμβάνοντας τον ρόλο του ερευνητή και της ερευνήτριας, καθώς θα κληθούν να παρατηρήσουν, να συλλέξουν και να αναλύσουν (γλωσσικά και άλλα σημειωτικά) μηνύματα που εντοπίζονται στον σχολικό τους χώρο.

Πού και με ποιους τρόπους αποτυπώνεται η φωνή των μαθητών και των μαθητριών στον σχολικό χώρο; Τι εκφράζουν τα graffiti, οι ζωγραφιές, τα στιχάκια, τα σύμβολα και άλλα μηνύματα που συναντώνται στον σχολικό χώρο; Ποιες σκέψεις, στάσεις, συναισθήματα και εμπειρίες αναδεικνύουν; Ποια από αυτά τα μηνύματα τους εκφράζουν ή τους αρέσουν και ποια τους ενοχλούν, τους προβληματίζουν ή θα ήθελαν να αλλάξουν και γιατί; Και, τελικά, ποιο μήνυμα θα ήθελαν οι μαθητές και οι μαθήτριες να αφήσουν στο σχολείο τους; Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα που θα αποτελέσουν αφετηρία για τη διερεύνηση και τη συζήτηση από τους μαθητές και τις μαθήτριες, σε ένα συνέδριο που επιδιώκει να δημιουργήσει χώρο για τη μαθητική φωνή, τον διάλογο και τη δημιουργική έκφραση και να αναδείξει τους τρόπους με τους οποίους βιώνουν, ερμηνεύουν και επανανοηματοδοτούν τον σχολικό χώρο.

Επιμέρους στόχοι του συνεδρίου

Το συνέδριο επιδιώκει:

- να αναδείξει τη μαθητική φωνή και την παρουσία της στο σχολικό χώρο,
- να ενθαρρύνει την παρατήρηση, καταγραφή και κριτική ανάγνωση των μη θεσμοθετημένων μηνυμάτων του σχολικού τοπίου,
- να καλλιεργήσει τις γλωσσικές ικανότητες των μαθητών/μαθητριών, καθώς και δεξιότητες οπτικού γραμματισμού και κριτικού λόγου,
- να διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο τα μη θεσμοθετημένα μηνύματα εκφράζουν ταυτότητες, στάσεις, εμπειρίες και σχέσεις μέσα στη σχολική κοινότητα,
- να ενθαρρύνει τους μαθητές/τις μαθήτριες να αξιολογήσουν κριτικά τα μηνύματα του σχολικού τους τοπίου και να εκφράσουν τη δική τους στάση απέναντί τους,
- να ενθαρρύνει τη δημιουργική έκφραση των μαθητών/μαθητριών μέσα από την παραγωγή των δικών τους μηνυμάτων,
- να δημιουργήσει έναν χώρο διαλόγου και ανταλλαγής ανάμεσα σε μαθητές/μαθήτριες, εκπαιδευτικούς και την επιστημονική κοινότητα.

Σε ποιους/ποιες απευθύνεται

Το Συνέδριο απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες Γυμνασίων και Λυκείων της Ελλάδας, της Κύπρου και των σχολείων της Ομογένειας, με τη στήριξη υπεύθυνου/ης ή υπεύθυνων εκπαιδευτικών όλων των ειδικοτήτων. Η συμμετοχή στο Συνέδριο είναι δωρεάν και δεν συνεπάγεται κανένα κόστος εγγραφής για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες.

Τι καλούνται να παρουσιάσουν οι μαθητικές ομάδες

Κάθε μαθητική ομάδα – η σύνθεση και το μέγεθος της οποίας καθορίζονται από το σχολείο – καλείται να οργανώσει την παρουσίασή της γύρω από δύο αλληλένδετα μέρη:

1. **Παρουσίαση, ερμηνεία και αξιολόγηση μη θεσμοθετημένων μηνυμάτων από το σχολικό της τοπίο.** Η ομάδα μπορεί να παρουσιάσει ένα ή περισσότερα μηνύματα, το σημείο όπου εντοπίστηκαν, τη μορφή και το περιεχόμενό τους, ποιος/ποια φαίνεται να «μιλά» μέσα από αυτά, σε ποιον/ποια απευθύνονται και ποια ζητήματα ή φωνές αναδεικνύουν. Μπορεί επίσης να επιλέξει μηνύματα που αρέσουν ή εκφράζουν τους

μαθητές/τις μαθήτριες και άλλα που τους ενοχλούν, τους προβληματίζουν ή θα ήθελαν να αλλάξουν, εξηγώντας τους λόγους της επιλογής τους.

2. **Παραγωγή του δικού τους μηνύματος (γλωσσικού, οπτικού ή συνδυασμού τους).** Οι μαθητές και οι μαθήτριες δημιουργούν ένα δικό τους μήνυμα που θα ήθελαν να υπάρχει στο σχολείο τους και παρουσιάζουν τη λογική, το περιεχόμενο και τις επιλογές που οδήγησαν στη δημιουργία του.

Για την υποστήριξη της προετοιμασίας των μαθητικών ομάδων, θα πραγματοποιηθούν δύο διαδικτυακές επιμορφωτικές συναντήσεις των υπεύθυνων εκπαιδευτικών με την επιστημονική και οργανωτική ομάδα του Συνεδρίου. Στις συναντήσεις θα παρουσιαστούν το θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο του Schoolscape, οι βασικοί άξονες προσέγγισης των μη θεσμοθετημένων μηνυμάτων, καθώς και οδηγίες για την οργάνωση και προετοιμασία των μαθητικών εργασιών και παρουσιάσεων. Παράλληλα, σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας θα παρέχεται υποστήριξη και καθοδήγηση στους/στις συμμετέχοντες/ουσες εκπαιδευτικούς από την επιστημονική και οργανωτική ομάδα του Συνεδρίου. Οι ημερομηνίες των επιμορφωτικών συναντήσεων θα ανακοινωθούν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής συμμετοχών.

Μορφές παρουσίασης

Οι μαθητικές ομάδες μπορούν να επιλέξουν ελεύθερα τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας τους, αξιοποιώντας ψηφιακές παρουσιάσεις, posters, βίντεο ή άλλες δημιουργικές μορφές έκφρασης, καθώς και συνδυασμό αυτών.

Η διάρκεια κάθε μαθητικής παρουσίασης ορίζεται σε **20 λεπτά (15' παρουσίαση + 5' συζήτηση)**.

Διαδικασία υποβολής συμμετοχής

Οι ενδιαφερόμενες σχολικές μονάδες θα κληθούν να συμπληρώσουν στην παρακάτω ηλεκτρονική φόρμα συμμετοχής:

- Σχολική μονάδα και στοιχεία επικοινωνίας
- Ονοματεπώνυμο μαθητών/μαθητριών
- Ονοματεπώνυμο/α υπεύθυνου/ων εκπαιδευτικού/ών

<https://forms.gle/uu8ThrmrUv1kMkGFA>

Σημαντικές ημερομηνίες

Ημερομηνία	Ενέργεια
16 Οκτωβρίου 2026	Έναρξη υποβολής συμμετοχών
27 Νοεμβρίου 2026	Λήξη υποβολής συμμετοχών
20 Μαρτίου 2027	Κατάθεση του έργου
09–10 Απριλίου 2027	Διεξαγωγή του 1ου Πανελλήνιου Μαθητικού Συνεδρίου Schoolscape στο Α.Π.Θ.
Έως 30 Ιουνίου 2027	Υποβολή πλήρων κειμένων για τα Πρακτικά (προαιρετικά)

Δράσεις στο πλαίσιο του συνεδρίου

Στο πλαίσιο του Συνεδρίου θα πραγματοποιηθεί περιήγηση στο γλωσσικό τοπίο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κατά την οποία οι μαθητές/μαθήτριες και οι εκπαιδευτικοί θα έχουν την ευκαιρία να παρατηρήσουν και να διερευνήσουν μηνύματα στον πανεπιστημιακό χώρο και να συζητήσουν τη λειτουργία και τη σημασία τους. Παράλληλα, θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν το σχετικό [ερευνητικό έργο](#) του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Γλωσσικών Εφαρμογών για το γλωσσικό τοπίο της Θεσσαλονίκης και να έρθουν σε επαφή με τη μελέτη του γλωσσικού τοπίου στο πεδίο.

Πρακτικά του συνεδρίου

Μετά την ολοκλήρωση του Συνεδρίου, οι μαθητικές ομάδες που το επιθυμούν, με την καθοδήγηση των υπεύθυνων εκπαιδευτικών τους, θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν την εργασία τους σε γραπτή μορφή, προκειμένου να συμπεριληφθεί στον **ψηφιακό τόμο Πρακτικών του 1ου Πανελλήνιου Μαθητικού Συνεδρίου Schoolscape**.

Οι αναλυτικές προδιαγραφές συγγραφής και η προθεσμία υποβολής των εργασιών για τα Πρακτικά θα ανακοινωθούν μετά το πέρας του Συνεδρίου.

Γονική συναίνεση – Προσωπικά δεδομένα

Για τη συμμετοχή ανήλικων μαθητών/μαθητριών στο Συνέδριο θα απαιτείται έγγραφη συναίνεση γονέα/κηδεμόνα. Οι υπεύθυνοι/ες εκπαιδευτικοί θα ενημερώσουν τους γονείς/κηδεμόνες και θα μεριμνήσουν για τη συμπλήρωση του σχετικού εντύπου.

Βεβαιώσεις συμμετοχής

Σε όλους/όλες τους/τις συμμετέχοντες/ουσες μαθητές/μαθήτριες και εκπαιδευτικούς θα δοθεί βεβαίωση συμμετοχής.

Επιστημονική Επιτροπή

Κώστας Αγγελάκος, Καθηγητής Παιδαγωγικής, Αντιπρύτανης, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Πρόεδρος της Επιστημονικής Ένωσης «Νέα Παιδεία»

Κωνσταντίνος Χατζηδήμου, Καθηγητής Διδακτικής των Γλωσσών, Πρόεδρος Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

Αναστασία Στάμου, Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας – Κοινωνιογλωσσολογίας – Ανάλυσης Λόγου, Α.Π.Θ., Διευθύντρια του ΠΜΣ «Διαπολιτισμική Επικοινωνία»

Παναγιώτης Μητρούλιας, Δρ Φιλόλογος, Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της Επιστημονικής Ένωσης «Νέα Παιδεία»

Βασίλης Συμεωνίδης, Δρ Φιλόλογος, Μέλος του Δ.Σ. της Επιστημονικής Ένωσης «Νέα Παιδεία»

Δημήτρης Χριστόπουλος, Δρ Φιλόλογος, Γενικός Γραμματέας της Επιστημονικής Ένωσης «Νέα Παιδεία»

Φωτεινή Καλογερογιάννη, Δρ Συμβασιούχος Διδάσκουσα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Α.Π.Θ., Αναπλ. μέλος του Δ.Σ. της Επιστημονικής Ένωσης «Νέα Παιδεία»

Οργανωτική Επιτροπή

Κώστας Αγγελάκος, Καθηγητής Παιδαγωγικής, Αντιπρύτανης, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Πρόεδρος της Επιστημονικής Ένωσης «Νέα Παιδεία»

Θωμάς Θεοχάρης, Δρ Επιστημονικός Συνεργάτης του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικής Καινοτομίας του Ιονίου Πανεπιστημίου

Φωτεινή Καλογερογιάννη, Δρ Συμβασιούχος Διδάσκουσα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Α.Π.Θ., Αναπλ. μέλος του Δ.Σ. της Επιστημονικής Ένωσης «Νέα Παιδεία»

Γεωργία Λαζαρίδου, *ΜΔΕ* Επιστημονική Συνεργάτιδα του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικής Καινοτομίας του Ιονίου Πανεπιστημίου

Μαριάννα Μπολτσή, Εκπαιδευτικός ΠΕ02, Υποψήφια Διδασκώρισα του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

Φωτεινή Πατεινάρη, Υποψήφια Διδασκώρισα του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

Αναστασία Στάμου, Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας – Κοινωνιογλωσσολογίας – Ανάλυσης Λόγου, Α.Π.Θ., Διευθύντρια του ΠΜΣ «Διαπολιτισμική Επικοινωνία», Α.Π.Θ.

Τεχνική Υποστήριξη

Άγγελος Κωσταράς, πτυχιούχος του Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας και Υποψήφιος Διδάκτορας του Τμήματος Ιστορίας και ΨΑΕ του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Επικοινωνία - Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Email:

schoolscape2026@del.auth.gr

neapaideia.journal@gmail.com

Επιστημονική Ένωση «Νέα Παιδεία»: <https://neapaideia-glossa.gr>

Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.: <https://www.del.auth.gr/el/>

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Διαπολιτισμική Επικοινωνία”, Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.: <https://intercult.del.auth.gr/el/>

Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο: <https://edulab.ionio.gr/>

Ψηφιακή Έκθεση Schoolscape: <https://sites.google.com/view/schoolscape/home>

Schoolscape: διαβάζουμε τις φωνές που υπάρχουν ήδη στο σχολείο και δημιουργούμε τις φωνές που θέλουμε να ακουστούν.